

Pakruojo rajono savivaldybės
2019–2021 m. strateginio veiklos plano
3 priedas

**PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS
SAUGIOS APLINKOS KŪRIMO, KŪRYBIŠKUMO, SPORTIŠKUMO IR PILIETIŠKUMO
SKATINIMO, TURIZMO PLĖTOJIMO PROGRAMA
PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2019 - ieji metai
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, 288733050 Pakruojo Juozo Paukštelio viešoji biblioteka, 288204620 Pakruojo kultūros centras, 268298060 Linkuvos kultūros centras, 302453408 Pakruojo rajono sporto centras, 190076290 Pakruojo rajono Žeimelio darželis-daugiafunkcis centras „Ažuoliukas“, 190062166 Pakruojo rajono Stačiūnų mokykla-daugiafunkcis centras, 303212584 Linkuvos seniūnija, 188693441 Žeimelio seniūnija, 288694010 Guostagalio seniūnija, 288693780 Lygumų seniūnija, 188693594 Pakruojo seniūnija, 188693256 Rozalimo seniūnija, 188693975 Klovainių seniūnija, 188693637 Pašvitinio seniūnija, 188693822
Vykdytojas (-ai), kodas	Pakruojo rajono savivaldybės administracija, 1 Kultūros, paveldosaugos ir viešųjų ryšių skyrius, 6 Pakruojo Juozo Paukštelio viešoji biblioteka, 6.1 Pakruojo kultūros centras, 6.2 Linkuvos kultūros centras, 6.3 Pakruojo rajono sporto centras, 6.4 Pakruojo rajono Žeimelio darželis-daugiafunkcis centras „Ažuoliukas“, 9.22 Pakruojo rajono Stačiūnų mokykla-daugiafunkcis centras, 9.24 Linkuvos seniūnija, 14 Žeimelio seniūnija, 15 Guostagalio seniūnija, 16 Lygumų seniūnija, 17 Pakruojo seniūnija, 18 Rozalimo seniūnija, 19 Klovainių seniūnija, 20 Pašvitinio seniūnija, 21

Programos pavadinimas	Saugios aplinkos kūrimo, kūrybiškumo, sportiškumo ir pilietiškumo skatinimo, turizmo plėtojimo programa	Kodas	3
------------------------------	---	--------------	---

Programos parengimo argumentai	Įgyvendinama programa tęstinė, kuria siekiama efektyviai organizuoti kultūros, sporto įstaigų, daugiafunkčių centrų veiklą, skatinti rajono gyventojų aktyvumą ir bendruomeniškumą, o taip pat prisidėti prie turizmo plėtos ir sklaidos Pakruojo rajone. Programa įgyvendinamos LR Vietos savivaldos įstatymu reglamentuojamos <i>savarankiškosios savivaldybių funkcijos</i> : gyventojų bendrosios kultūros ugdymas ir etnokultūros puoselėjimas (dalyvavimas kultūros plėtos projektuose, muziejų, teatrų, kultūros centrų ir kitų kultūros įstaigų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ir jų veiklos priežiūra, savivaldybių viešųjų bibliotekų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas ir jų veiklos priežiūra); nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymas ir apsauga; kūno kultūros ir sporto plėtojimas, gyventojų poilsio organizavimas; sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas; efektyvus jaunimo politikos įgyvendinimas, skatinantis jaunimo aktyvumą, verslumą, savanorystę, jaunimo užimtumą ir integraciją į visuomenės gyvenimą, nevyriausybinį organizacijų, asociacijų, kaimo bendruomenių rėmimas, bendradarbiavimas užtikrinant viešąją tvarką, kuriant ir įgyvendinant naujas nusikaltimų prevencijos programas.		
Ilgalaikis prioritetas (pagal SPP)	Visuomenės ugdymas: mokslas, kultūra ir sportas	Kodas	1
	Veiklios ir solidarios visuomenės plėtra	Kodas	2
Šia programa įgyvendinamas įstaigos/padalinio strateginis tikslas:	Skatinti kiekvieną gyventoją realizuoti savo galimybes mokantis, kuriant, tiriant, tikslinga veikla prisiimant atsakomybę už save, valstybę ir aplinką	Kodas	1
Programa	Tęstinė		
Programos tikslas	Efektyviai organizuoti kultūros ir sporto įstaigų veiklą, skatinti turizmo plėtrą ir remti bendruomenines iniciatyvas	Kodas	1

Tikslo aprašymas:

Šiuo tikslu numatoma įgyvendinti 3 uždavinius: skatinti kultūrinės veiklos ir turizmo plėtrą rajone; skatinti mėgėjiško ir profesionalus sporto plėtrą; įgyvendinti jaunimo politiką, remti nevyriausybinį, jaunimo ir kitų organizacijų iniciatyvas, kuriant patrauklią gyventi ir saugią aplinką. Įgyvendinant uždavinius bus siekiama: efektyviai organizuoti kultūros ir sporto įstaigų veiklą; siekti kultūrinių renginių įvairovės, skatinti gyventojų išitraukimą į kultūros ir meno veiklas, užtikrinti kultūros ir sporto informacijos sklaidą ir prieinamumą visiems rajono gyventojams; skatinti gyventojų fizinio aktyvumo didėjimą ir sveikos gyvensenos nuostatų plitimą visuomenėje; kurti informacinę žinių visuomenę; prisidėti prie turizmo plėtos rajone ir formuoti patrauklaus turizmui rajono įvaizdį; įgyvendinti jaunimo politiką, remti ir skatinti nevyriausybinių ir jaunimo organizacijų veiklą, gyventojų bendruomeniškumą ir, kurti patrauklią ir saugią aplinką ir kt. .

Rezultato vertinimo kriterijai:

- Kultūrinei ir sporto veiklai skiriamų lėšų dalis, tenkanti vienam gyventojui (Eur);
- Mėgėjų meno kolektyvų, rajono kultūros įstaigose, skaičius.

1 Uždavinys. Skatinti kultūrinės veiklos ir turizmo plėtrą rajone

Pakruojo rajono savivaldybėje kultūros paslaugas ir toliau teikia 2 kultūros centrai (Pakruojo ir Linkuvos), jiems priklausantys kultūros namai ir laisvalaikio salės, 2 daugiafunkciai centrai (Žeimelio darželis-daugiafunkcis centras „Ažuoliukas“ ir Stačiūnų mokykla daugiafunkcis centras), o taip pat Pakruojo Juozo Paukštelio viešoji biblioteka ir 23 jos filialai Linkuvos mieste ir kaimuose. Patrauklia kultūrine erdve tapo restauruota Pakruojo žydų sinagoga, kurioje vyksta edukacijos vaikams, koncertai, parodos, seminarai ir kt. veiklos. 2017 metais sinagoga sulaukė daugiau kaip 8,8 tūkst. lankytojų. Nauja paslauga – kino demonstravimas, taip pat sulaukė nemažo susidomėjimo; per metus buvo pademonstruoti 25 kino filmai (21 mokamas ir 4 nemokami), kuriuose apsilankė 1172 žiūrovai. Rajone išlikęs gausus kultūros paveldas, kultūros vertybių registrą registre apie 400 rajone esančių kultūros vertybių. Svarbus uždavinys - efektyviai organizuoti kultūros įstaigų veiklą, skatinti kultūros sklaidą ir naujų narių įsiliejimo į kultūrinės veiklas, teikti paramą mėgėjų meno kolektyvams ir profesionaliems menininkams, siekti mėgėjų meno kolektyvų profesionalumo, skatinti naujų programų ruošimą, koncertines išvykas, dalyvavimą konkursuose, organizuoti regiono ir rajono šventes, atmintinų dienų minėjimus, profesionalaus meno ir tautodailės parodas, organizuoti knygų pristatymus ir susitikimus su rašytojais, vesti edukacinius užsiėmimus, rengti naujas ekspozicijas ir jas pristatyti visuomenei Pakruojo krašto muziejuje „Žiemgala“, tvarkyti ir saugoti kultūros paveldo objektus. Tęsiama veikla – mėgėjų meno kolektyvų paruošimas ir dalyvavimas dainų šventėse. 2018 m. Respublikinėje dainų ir šokių šventėje dalyvavo 13 mėgėjų meno kolektyvų: 3 chorai, 6 šokių kolektyvai, pučiamųjų orkestras, 2 folkloro kolektyvai ir vyrų vokalinis ansamblis. Aktyviai kultūrinei ir parodinei veiklai bendruomenę telkia Pakruojo krašto muziejus „Žiemgala“. Rajono kultūros įstaigos, bendruomenės, visuomenė aktyviai įsijungė ir svarbiais kultūriniais renginiais, meniniais akcentais, nominacijomis už Pakruojo vardo garsinimą ir gražius veiklos rezultatus pažymėjo Lietuvos valstybės atkūrimo 100-metį. Šventiniuose renginiuose sulaukėme daug svečių iš užsienio šalių. Estijos, Latvijos meniniai kolektyvai įsijungė į šventinius minėjimus.

Turizmas ir jo sklaida yra svarbi Pakruojo rajono savivaldybės ekonominė veikla. Turizmo funkciją vykdo VšĮ Pakruojo verslo informacijos centras. Siekiama rengti bendrus regiono turizmo maršrutus, jungiančius greta esančius Lietuvos ir Latvijos pasienio rajonus. Tokiu maršrutų nauda ir populiarumu pasižymėjo antra kartą vykdytas tarptautinis pasienio regiono turizmo maršrutas „Pažinkime kaimynus „Žiemgaloje“, kuriame dalyvavo jau 8 pasienio savivaldybės (4 - Lietuvos ir 4 - Latvijos). Vienu lankomiausiu ir patraukliausiu kultūros paveldo objektu tapo restauruota Pakruojo žydų sinagoga. Tarptautinio pripažinimo sulaukė Pakruojo dvaro sodyba. Ateityje numatoma skatinti turizmo veiklą rajone, užtikrinant turizmo informacijos sklaidą ir naujų turizmo produktų kūrimą, infrastruktūros atnaujinimą, dalyvavimą tarptautinėse turizmo ir laisvalaikio parodose.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Kultūros centrų paslaugų gavėjų skaičius (tūkst.);
- Apsilankymų bibliotekose skaičius (tūkst.);
- Daugiafunkčių centrų kultūros paslaugų gavėjų skaičius (tūkst.);
- Sutvarkytų kultūros paveldo objektų skaičius;
- Poilsio ir turizmo centre apsilankiusių lankytojų, skaičius
- Kultūros įstaigų, kuriose atlikti remonto darbai, skaičius;
- Respublikinėse dainų šventėse dalyvaujančių kolektyvų skaičius

2 Uždavinys. Skatinti mėgėjiško ir profesionalaus sporto plėtrą

Rajono sporto centras organizuoja ir plėtoja įstaigos veiklą. Ir toliau populiarios išlieka šios sporto šakos: krepšinis, futbolas, lengvoji atletika, BMX mažųjų dviračių kroso sportininkų ugdymas, vystomas moksleivių, jaunimo ir suaugusiųjų sportinis ir sveikatingumo judėjimas. Sportininkai dalyvauja Lietuvos moksleivių krepšinio lygoje, Lietuvos futbolo federacijos varžybose, turnyruose, vyksta į tarptautines varžybas. Vykdoma aukšto sportinio meistriškumo BMX sportininkų rengimo programa. Pajėgiausius moksleivius deleguojami į šalies rinktines, dalyvauja Europos čempionatuose. Gabūs sportui vaikai įtraukiami į mokymo grupes. Sporto centrą lanko apie 300 mokinių, sporto mokymo grupių užsiėmimai vyksta ir kaimo vietovėse. Teikiama pagalba bendruomenių, neįgaliųjų, kitų visuomeninių organizacijų kūno kultūros ir sporto renginiams, nemažas dėmesys skiriamas sporto veteranų judėjimui. Gyventojų fizinį aktyvumą skatina tradiciniai ir netradiciniai sporto ir kūno kultūros renginiai, rengiami imtynių, svarsčių kilnojimo ir karate čempionatai, populiarėja tradicinis bėgimas „Pakruojo dvaro takais“, kasmet sulaukiantis vis daugiau dalyvių. Prižiūrimos sporto bazės, papildomas sportinis inventorių, užtikrinamas saugumas sportininkams, renginių dalyviams, rengiamos programos ir projektai jų atnaujinimui.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Sporto centrą lankančių mokinių skaičius;
- Suremontuotų sporto infrastruktūros objektų skaičius.

3 Uždavinys. Įgyvendinti jaunimo politiką, remti nevyriausybinį, jaunimo ir kitų organizacijų iniciatyvas, kuriant patrauklią gyventi ir saugią rajono aplinką

Pakruojo rajono savivaldybės jaunimo politika - priemonių, kuriomis sprendžiami jaunimui aktualūs klausimai ir siekiama sudaryti palankias sąlygas formuoti jauno žmogaus asmenybei ir jo integravimuisi į visuomenės gyvenimą, visuma. Pakruojo rajone veikiančios jaunimo organizacijos prisideda prie gyvenimo kokybės gerinimo rajone, prie jaunų žmonių užimtumo ir jų socialinių įgūdžių ugdymo. Egzistuoja problema, kad jaunimo organizacijos, atstovaudamos vietos jaunimo interesus, nepakankamai pajėgios finansiškai užtikrinti jaunimui aktualių problemų sprendimo. Atsižvelgiant į tai, Pakruojo rajono savivaldybė numato remti šias organizacijas ir jų iniciatyvas. Parama jaunimo organizacijoms skatina jaunų žmonių visuomeninį, pilietinį ir ekonominį aktyvumą, vietinės valdžios institucijų ir jaunimo organizacijų tarpusavio bendradarbiavimą sprendžiant aktualias rajono jaunimo problemas. Bus siekiama mažinti jaunų žmonių socialinę atskirtį ir nusikalstamumą Pakruojo rajone įtraukiant į veiklą asmenis esančius probacijos priežiūroje. Nusikalstamumo mažinimo programą vykdys VšĮ Pakruojo vaikų ir jaunimo klubas prie Pakruojo rajono policijos komisariato organizuos jaunimui edukacinės / pažintinės ekskursijas, skatins savanoriauti pilietinėse akcijose ir kt. projektuose. Viena iš prioritetinių jaunimo politikos įgyvendinimo sričių yra jaunimo savanorystės skatinimas, jaunų žmonių savanoriška veikla, rajono įstaigų ir organizacijų akreditacija ir motyvacija priimti savanorius. Kitas svarbus jaunimo politikos įgyvendinimo prioritetas yra atviras darbas su jaunimu. Tikslas - vykdyti darbą su jaunimu, siekiant, kad jauni žmonės turėtų galimybę užsiimti prasminga veikla, saugiai leistų laisvalaikį kartu turėdami galimybę lengviau integruotis į gyvenamąją aplinką. Vykdydami atvirą darbą su jaunimu bus palaikomos turimos erdvės jaunuolių laisvalaikiui, užtikrinamos veiklos, kurios atitiktų jaunimo poreikius, interesus. Siekiant kad ir kaimiškose vietovėse būtų jaunimui prieinamos kokybiškos paslaugos, bus organizuojamas mobilus darbas su jaunimu. Mobilus darbas bus vykdomas gavus finansavimą (pateikta projekto paraiška Jaunimo Reikalų Departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos mobilaus darbo su jaunimu finansavimo konkursui) ir užtikrinus reikalingus žmogiškuosius resursus.

Parama nevyriausybinėms organizacijoms, kaimo bendruomenėms ir jaunimo organizacijoms prisideda prie pilietiškumo ir bendruomeniškumo skatinimo, gyvenimo kokybės gerinimo, aktyvios ir saugios aplinkos kūrimo, socialinės atskirties mažinimo. Skirta parama

sudaro galimybę bendruomenių nariams plėsti veiklas, akiratį, ,keliauti, susipažinti su kitų rajonų bendruomenių veiklomis, įgyti daugiau žinių, įgūdžių, ieškoti naujų laisvalaikio ir bendravimo formų. Jaunimo organizacijos aktyviai dalyvauja sprendžiant aktualius rajono socialinius, ekonominius, jaunimo užimtumo, laisvalaikio praleidimo klausimus, įsijungia į įvairias prevencines programas ir akcijas, rengia stovyklas, žygius, dalyvauja „Maisto banko“ akcijose ir kt.

2019 metais planuojama daliniu finansavimu paremti nevyriausybinių organizacijų teikiamus projektus pagal LEADER programą, įgyvendinamą per vietos veiklos grupę ir Pakruojo VVG projektus.

Pakruojo rajono savivaldybė ir toliau numato didinti viešosios aplinkos saugumą bei mažinti nusikalstamumą rajone. Numatomu įgyvendinti uždaviniu bus skiriamos lėšos viešosios tvarkos palaikymui (vaizdo stebėjimų kamerų aptarnavimas ir kt.) bei lėšos įvairioms prevencijos programoms (priemonėms) įgyvendinti. Rajone veikia 21 saugios kaimynystės grupė, pareigūnai sistemingai vykdo prevencinį daiktų žymėjimą.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Parentų jaunimo organizacijų skaičius;
- Parentų nevyriausybinių organizacijų skaičius;
- Parentų bendruomenių skaičius;
- Įgyvendintų viešosios tvarkos užtikrinimo priemonių skaičius;
- Įtrauktų savanorių skaičius;
- Parentų savanorių skaičius;
- Akredituotų, savanorius priimančių įstaigų ir organizacijų skaičius.
- Atviro jaunimo centro bendras lankytojų skaičius;
- Atviro jaunimo centro unikalių lankytojų skaičius;
- Atviro jaunimo centro nuolatinių lankytojų skaičius;
- Mobilaus darbo su jaunimu bendras lankytojų skaičius;
- Mobilaus darbo su jaunimu unikalių lankytojų skaičius;
- Mobilaus darbo su jaunimu nuolatinių lankytojų skaičius;

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Programa prisidės prie rajono kultūrinio savitumo ir išskirtinumo išlaikymo, etninės kultūros tęstinumo, kalendorinių švenčių atgaivinimo, Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvado sudarymo, skatins gyventojų kultūrinį aktyvumą, dalyvavimą mėgėjų meno veikloje, meno formų įvairovę, profesionalus meno ir tautodailės parodų pristatymą, susitikimus su kūrėjais ir naujų knygų pristatymą, edukacinių programų rengimą. Tvarkomos ir saugomos kultūros vertybės, sudarys prielaidas krašto istorijos pažinimui ir pristatymui. Turizmo srityje programa padės užtikrinti turizmo informacijos sklaidą ir prieinamumą, formuos patrauklaus turizmui rajono įvaizdį, kurs naujas turizmo paslaugas. Tai didins atvykstančius turistų srautus. Sporto ir kūno kultūros srityje programa skatins gyventojų fizinio aktyvumo didėjimą ir profesionalaus sporto plėtrą. Programa padės ugdyti kiekvieno žmogaus fizinio tobulėjimo poreikį, laiduos gerą fizinį parengimą. Programos įgyvendinimas padės stiprinti nevyriausybinių ir jaunimo organizacijų veiklą, skatins jaunimą įsijungti į savanorišką veiklą. Nevyriausybinių ir jaunimo organizacijų iniciatyvos prisidės prie rajono socialinių ir ekonominių problemų sprendimo. Prevencinės programos didins viešosios aplinkos saugumą.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo šaltiniai:

Savivaldybės biudžeto, valstybės biudžeto ir kitos lėšos.

Veiksmai, numatyti savivaldybės strateginiame plėtros plane, kurie susiję su vykdoma programa:

I PRIORITETAS. VISUOMENĖS UGDYMAS: MOKSLAS, KULTŪRA IR SPORTAS

1.2. Tikslas. Kūrybiškumo ir sportiškumo skatinimas

1.2.1. Uždavinys. Skatinti kultūrinės veiklos ir turizmo plėtrą

1.2.2. Uždavinys. Skatinti mėgėjiško ir profesionalaus sporto plėtrą

II PRIORITETAS. VEIKLIOS IR SOLIDARIOS VISUOMENĖS PLĖTRA

2.2. Tikslas. Sąlygų bendruomenių veiklai gerinimas

2.2.2. Uždavinys. Įgyvendinti jaunimo politiką, remti jaunimo ir kitų nevyriausybinį organizacijų iniciatyvas, kuriant patrauklią gyventi ir saugią rajono aplinką.

2.3. Tikslas. Viešojo saugumo didinimas

2.3.1. Uždavinys. Šviesti ir informuoti visuomenę

2.3.2. Uždavinys. Užtikrinti viešąją tvarką ir saugumą

Susiję įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymas, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymas, Lietuvos Respublikos muziejų įstatymas, Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymas, Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymas, Etninės kultūros valstybinė programa, Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymas, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gruodžio 1 d. nutarimas Nr. 1715 „Dėl Nacionalinės jaunimo politikos 2011–2019 metų plėtros programos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimas „Dėl 2014-2020 metų nacionalinės pažangos programos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos dainų švenčių įstatymas ir kt.